

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง

อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

Elderly welfare arrangement in Wang Yang Subdistrict Administrative Organization

Noen Maprang District, Phitsanulok Province

ชื่อนภา จันทะคุณ*

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระ เรื่องความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง และเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา ประชากรผู้สูงอายุจำนวน 294 คนเป็นการวิจัยการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการสร้างคุณค่า อยู่ในระดับมาก ด้านการบริการสังคมอยู่ในระดับมาก ด้านนันทนาการอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ด้านอาชีพและรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงใจของผู้สูงอายุที่มีเพศ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ ,การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

Independent study on satisfaction in the provision of welfare for the elderly in Wang Yang Subdistrict Administrative Organization, Noen Maprang District, Phitsanulok Province aims to study the satisfaction in the provision of welfare for the elderly in Wang Yang Subdistrict Administrative Organization and compare the satisfaction in the provision of welfare for the elderly in Wang Yang Subdistrict Administrative Organization, Noen Maprang District, Phitsanulok Province, classified by gender and

education level. The elderly population is 294 people. This is a survey research using a questionnaire as a tool for collecting data. The statistics used for data analysis include percentage, mean, and standard deviation, t-test, and F-test or One-Way ANOVA.

The research results found that overall satisfaction in the provision of welfare for the elderly in Wang Yang Subdistrict Administrative Organization, Noen Maprang District, Phitsanulok Province is at a high level. When considering each aspect, ranked from highest to lowest, it was found that health and hygiene was at a high level, followed by value creation at a high level, social services at a high level, recreation at a high level, basic factors at a high level, and occupation and income at a moderate level. The results of comparing the satisfaction levels of the elderly by gender Different educational levels have significantly different satisfaction with the provision of welfare for the elderly at the .05 level.

Keywords: Satisfaction, provision of welfare for the elderly, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำหนดนิยาม ผู้สูงอายุไว้อย่างเป็นทางการ คือผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2546 และแก้ไขถึง(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 นิยามนี้ได้ใช้เป็นอายุที่เริ่มได้รับสิทธิต่างๆ จากทางราชการด้วย เช่น อายุเกษียณของข้าราชการ หรืออายุที่เริ่มได้รับเบี้ยยังชีพ อย่างไรก็ตาม การกำหนดอายุที่ 60 ปีไม่ได้เป็นเกณฑ์หรือข้อตกลงที่เป็นสากล

โดยที่ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ รัฐบาลจึงมีนโยบายและมาตรการในการดูแลผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยโดยการให้เงินช่วยเหลือ เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย เพื่อให้ได้รับสวัสดิการที่จำเป็น แนวโน้มผู้สูงอายุจะมีอายุยืนยาวมากขึ้น และจำนวนเพิ่มมากขึ้นทั้งปริมาณและสัดส่วนต่อประชากรทั้งหมด สังคมผู้สูงอายุส่งผลให้โครงสร้างประชากรโดยรวมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีผลก่อให้เกิดภาวะพึ่งพา ซึ่งจากการศึกษาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2541) พบว่าอัตราการเป็นภาระโดยรวมในประเทศไทยจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นหลังจากปี 2553-2563 เนื่องจากอัตราการเกิดที่ลดลงอย่างรวดเร็วจนถึงระดับทดแทนและอายุขัยเฉลี่ยของประชากรที่สูงขึ้นมีผลให้กลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทั้งสัดส่วนและจำนวน ดังนั้นอัตราการเป็นภาระในวัยเด็กจึงลดลง ในขณะที่การเป็นภาระในวัยชรามีอัตราเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการคาดการณ์ประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2548 – 2568 ของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548) ที่กล่าวว่า ภาวะพึ่งพิงในวัยผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากร้อยละ 11.6 ในปี 2543 เป็น 17.9 ในปี 2554 ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้กับผลกระทบในหลายๆ ด้านที่จะมาสืบเนื่องต่อมา

องค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 ในตำบลหนึ่งให้มีสภาตำบลสภาหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล สภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของ ทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้าน ในตำบลนั้นเป็นสมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละหนึ่งคน ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของกระทรวงมหาดไทย (พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537) ว่าด้วยเรื่อง การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ก็มีหนึ่งในการกิจในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้เกิดขึ้นกับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง โดยเฉพาะในเรื่องของทางด้านภาพแวดล้อมและสาธารณสุขหรือด้านที่เกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน ทั้งนี้บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าสภาพแวดล้อมที่ดี และสุขภาพที่ดีนำมาซึ่งสภาพจิตใจที่ดี และสภาพร่างกายที่ดีประกอบกับสภาพจิตใจที่ดีย่อมจะนำไปสู่การใช้=ชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพที่ดีตามไปด้วย ทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้จะเป็นผลที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเกิดขึ้นในที่สุดปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง มีผู้สูงอายุ จำนวน 1,099 คน และจากสถานการณ์ผู้สูงอายุของจังหวัดพิษณุโลก ข้อมูลจากกรมการปกครอง พบว่า จำนวนประชากรจังหวัดพิษณุโลก มีแนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องใน พ.ศ. 2557 มีจำนวนผู้สูงอายุ 130,505 คน เพิ่มขึ้นเป็น 159,810 คน ในปี พ.ศ. 2562 โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุจากปี พ.ศ. 2557 ถึงปี พ.ศ. 2562 เป็นร้อยละ 22.0 หรือคิดเป็นร้อยละ 18.8 ของประชากรทั้งหมดใน พ.ศ. 2562 (รายงานสถิติจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2557 – 2562)

ดังนั้น ประเด็นการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษามองถึงเรื่องการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง เพื่อให้ทราบถึงปัญหา ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนาสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง ให้ดียิ่งขึ้นไป

คำถามการวิจัย

- 1.การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับใด
- 2.ผู้สูงอายุที่มีเพศ ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก แตกต่างกันอย่างไ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

- 1.ขอบเขตด้านประชากร ขอบเขตด้านประชากรที่จะศึกษา คือ ผู้สูงอายุจำนวน 1,099 คน อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขตด้านเนื้อหา แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ 8 ด้าน

- 1) ด้านสุขภาพอนามัย

- 2) ด้านอาชีพและรายได้
- 3) ด้านนันทนาการ
- 4) ด้านบริการสังคม
- 5) ด้านปัจจัยพื้นฐาน
- 6) ด้านการสร้างคุณค่า
- 7) ด้านที่พักอาศัย
- 8) ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีขอบเขตด้านพื้นที่ คือ เขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบไปด้วย ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (dependent Variables) เพื่อทำการศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ปัจจัยส่วนบุคคล

4.1.1 เพศ

4.1.2 การศึกษาที่สำเร็จสูงสุด

4.2 ตัวแปรตาม (dependent Variables) ได้แก่ การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 6 ด้านโดยการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ อ้างอิงจากการศึกษาวิจัยความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ศึกษา อยู่เป็นสุข (2562) ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัยด้านอาชีพและรายได้ด้านนันทนาการด้านบริการสังคมด้านปัจจัยพื้นฐานด้านการสร้างคุณค่า

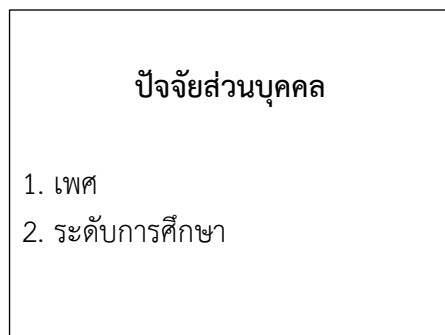
5. ขอบเขตด้านเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เดือน ตุลาคม 64 – มีนาคม 65

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบไปด้วย ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (dependent Variables) เพื่อทำการศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก 7 ด้าน

- 1.ด้านสุขภาพอนามัย
- 2.ด้านอาชีพและรายได้
- 3.ด้านนันทนาการ
- 4.ด้านบริการสังคม
- 5.ด้านปัจจัยพื้นฐาน
- 6.ด้านการสร้างคุณค่า
- 7.ด้านที่พักอาศัย
- 8.ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ได้ทราบถึงการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

2. ทำให้ทราบถึงสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตตำบลวังยาง 7 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,099 คน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ สอบถามถึงเกี่ยวกับความพึงพอใจของการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีโครงสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียน 8 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งเป็นด้านที่ศึกษา คือ

1. ด้านสุขภาพอนามัย
2. ด้านอาชีพและรายได้
3. ด้านนันทนาการ
4. ด้านการบริการสังคม
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน

6. ด้านการสร้างคุณค่า
7. ด้านที่พึงอาศัย
8. ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนinemะปราง จังหวัดพิษณุโลก

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนinemะปราง จังหวัดพิษณุโลก รายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและปรับแบบสอบถาม ในการสร้างแบบสอบถาม

3 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อทำนียมศัพท์ในการวิจัย เพื่อมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรง และความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00

6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งนี้

7 นำเครื่องมือแบบสอบถามที่อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 ชุด

8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมพันธ์ แอลฟา ตามวิธี Conbach & Alpha coefficient ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

9 นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของประชากรส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.90 และระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 70.10

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านปัจจัยพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.60$) รองลงมาคือ ด้านการบริการสังคมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) ด้านการสร้างคุณค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$) ด้านอาชีพและรายได้อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$) ด้านนันทนาการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$) ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$) ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.05$) ตามลำดับ สามารถสรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านสุขภาพอนามัย ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดการอบรมให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) จัดกิจกรรมการออกกำลังกาย/ทำกายภาพบำบัด ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$) จัดกิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดการให้การปรึกษาด้านสุขภาพ จากผู้ชำนาญการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$) ตามลำดับ

2.2 ด้านอาชีพและรายได้ ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าจัดกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ด้านอาชีพให้กับผู้สูงอายุอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) รองลงมา คือ มีการตั้งกองทุนฌาปนกิจ เพื่อให้ช่วยเหลือกันและกันยามเสียชีวิตในระดับมาก ($\mu = 4.39$) การส่งเสริมอาชีพและหาตลาดรองรับการในระดับมาก ($\mu = 4.31$) จ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุถูกต้องตามเวลาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือมีการการจัดตั้งสวัสดิการชุมชน/การออม เพื่อให้มีเงินในการเลี้ยงชีพอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$) ตามลำดับ

2.3 ด้านนันทนาการ ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า จัดกิจกรรมด้านความจงรักภักดีชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมดูงานนอกสถานที่/ทัศนศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$) จัดกิจกรรมการเล่นดนตรี ฟ้อนรำ เพื่อความสนุกสนานและผ่อนคลายอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$) จัดกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมการสืบสานศิลปะภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.21$) ตามลำดับ

2.4 ด้านการบริการสังคม ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านเพื่อนผู้สูงอายุ/เมื่อยามเจ็บป่วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) และมีจัดกิจกรรมช่วยเหลือเพื่อนผู้สูงอายุด้วยกันเองยามประสบปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) ตามลำดับ

2.5 ด้านปัจจัยพื้นฐาน ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้ค่าตอบแทนด้านอาหารในเวลาทำกิจกรรมต่างๆอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$) รองลงมา คือ การช่วยเหลือ

ด้านที่อยู่อาศัย เช่น สร้างซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ภาครัฐอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.70$) สร้างทางลาด รวบรวม การจัดการที่
นึ่งสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อท่านมารับบริการในส่วนงานราชการ ภาครัฐอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) และข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การแจกเครื่องนุ่งห่มให้กับผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.40$) ตามลำดับ

2.6 ด้านการสร้างคุณค่า ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
วังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า การมอบเกียรติบัตรหรือเงินรางวัลให้กับผู้สูงอายุในวันสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$) รองลงมา
คือ การจัดกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$) ตามลำดับ

2.7 ด้านที่พักอาศัย ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง
อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
การช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย เช่น สร้าง ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$) รองลงมา คือ การการ
ช่วยเหลือด้านปรับสภาพแวดล้อมบริเวณที่พักอาศัยของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$) ตามลำดับ

2.8 ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu =$
4.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การช่วยเหลือในกลุ่มอาชีพเกษตรกรผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$)
รองลงมา คือ การช่วยเหลือด้านร้านค้าชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ใน
เขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม เพศ และระดับการศึกษา
ดังนี้

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัง
ยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีเพศต่างกัน พบว่า ผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการ
ผู้สูงอายุ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัง
ยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกัน และรายด้าน
พบว่า ด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพและรายได้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึง
ทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe พบว่า ด้านสุขภาพอนามัย ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความพึง
พอใจในการจัดสวัสดิการของเทศบาลตำบลวังเหนือ กับผู้สูงอายุที่มีการ ศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความพึงพอใจ
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านอาชีพและรายได้ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ผู้สูงอายุ
ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการของเทศบาลตำบลวังเหนือ กับผู้สูงอายุที่มี
การศึกษาระดับ ปริญญาตรี มีความพึงพอใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการศึกษา ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนิน
มะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมแล้ว ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านสุขภาพอนามัย ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง มีการจัดการตรวจสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดกิจกรรมออกกำลังกายจัดการให้การปรึกษาด้านสุขภาพ และมีการจัดสถานที่ออกกำลังกาย สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ หลัหนองบัว (2556) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลแคนดง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง ให้ความสำคัญส่งเสริมด้านอื่นๆ เช่น อาทิ กิจกรรมรณรงค์มาตรฐาน การอบสมุนไพร ดังที่ วันชัย น้อยจันทร์ (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุบ้านปางเหนือ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้สูงอายุมีการพัฒนาความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเอง โดยผู้สูงอายุสามารถร่วมคิดร่วมวิเคราะห์ ร่วมวางแผน และร่วมกันตัดสินใจได้ โครงการพัฒนาด้านสุขภาพ 3 โครงการ ได้แก่ โครงการสมุนไพร โครงการรำไม้พลอง และโครงการฟ้อนเจิง และมีการจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ และการที่ผู้สูงอายุมีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันทำให้ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มในการออกกำลังกายเพิ่มขึ้น และเป็นต้นแบบในการนำกลุ่มออกกำลังกายทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุมีความตระหนักในการดูแลสุขภาพ และเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเองมากขึ้น และสอดคล้องกับ กณิกนันต์ หยกสกุล (2550) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพ พบว่า ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ รวม 5 ขั้นตอนโดยในขั้นวิเคราะห์ปัญหาหากกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ป่วยด้วยอาการปวดศีรษะ นอนไม่หลับ เบื่ออาหารโรคความดันโลหิตสูง ขึ้นหกล้มเหตุพบว่า เกิดจากการมีร่างกายที่ไม่แข็งแรงอ่อนแอ การขาดความรู้ การทำงานหนักจนเกินไป ความเหงาขึ้นวางแผนผู้สูงอายุมีความสนใจในกิจกรรมการทรงตัวทางที่เหมาะสมมากที่สุด ขั้นปฏิบัติได้กิจกรรมเพื่อสุขภาพจำนวน 8 กิจกรรม และในขั้นติดตามประเมินผลพบว่า ผู้สูงอายุมีสุขภาพด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมดีขึ้น การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุโดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นตัวกระตุ้นนั้น ทำให้เกิดกิจกรรมสุขภาพที่ตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลต่อความต่อเนื่องและความยั่งยืน

ด้านอาชีพและรายได้ ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านอาชีพให้กับผู้สูงอายุน้อย สอดคล้องกับจินดา ฅนอมรอด (2551) ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่อง ด้านรายได้ ไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากบุตรหลาน โดยพบว่าความต้องการด้านรายได้ อยู่ในระดับสูงดังนั้น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการสร้างอาชีพ สร้างงาน ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ อาจใช้องค์ความรู้ที่มีในภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านนันทนาการ ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง พาผู้สูงอายุไปทัศนศึกษา ดูงานนอกสถานที่ มีจัดกิจกรรมการเล่นดนตรี ฟ้อนรำ เพื่อความสนุกสนานและผ่อนคลาย ในช่วงวันเทศกาลสงกรานต์ จัดกิจกรรมสำคัญ อาทิ วันเข้าพรรษา วันลอยกระทงสอดคล้องกับ จักรกฤษณ์

หลักหนองบัว (2556) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริการสังคม ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง โดยกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมร่วมกับโรงพยาบาลวังเหนือ และอ.ส.ม. ออกตรวจเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุและคนพิการ เขตเทศบาลตำบลวังเหนือ อยู่เป็นประจำรวมถึงการช่วยเหลือเพื่อนผู้สูงอายุด้วยกันเองยามประสบปัญหา เช่น ลมพายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลศีร์ษะจรเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการ ด้านสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ฉะนั้น เทศบาลตำบลวังเหนือ ต้องมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุเพื่อเป็นการให้กำลังใจ นำมาซึ่งความสุข ส่งผลให้ผู้สูงอายุคุณภาพชีวิตดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กิติพงษ์ เร่งถนอมทรัพย์ (2550) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดบริการสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลยางน่อง เป็นการบริหารจัดการที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุ

ด้านปัจจัยพื้นฐาน ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลวังยางมีการให้ค่าตอบแทนด้านอาหาร หรือเลี้ยงอาหารในเวลาทำกิจกรรมต่างๆ มีการสร้างทางลาด มีราวจับ การจัดที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุที่มาติดต่อหน่วยงานราชการ รวมถึงยามมีภัยหนาวแจกเครื่องนุ่งห่มให้กับผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี ด้วยมนุษย์ทุกคนล้วนต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพรวมถึงผู้สูงอายุ ดังที่มาสโลว์ (Maslow, 1970, อ้างถึงใน เบญจวรรณ วรรณวิสุข, 2556:9) ได้กล่าวถึงลำดับความต้องการของมนุษย์ ไว้ว่าความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีอำนาจมากที่สุด และสังเกตเห็นได้ชัดเจนที่สุด ความต้องการทั้งหมดเป็นความต้องการที่ช่วยดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม ออกซิเจน การพักผ่อนนอนหลับ ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น ตลอดจนความต้องการที่จะถูกกระตุ้นอวัยวะรับสัมผัส ถ้าความต้องการ อย่างใดอย่างหนึ่งยังไม่ได้ได้รับความพึงพอใจ บุคคลก็จะอยู่ภายใต้ความต้องการนั้นตลอดไป ส่วนความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการความปลอดภัยหรือความรู้สึกมั่นคง (Safety or Security) มาสโลว์ กล่าวว่า แม้ในบุคคลที่ทำงานในฐานะเป็นผู้คุ้มครอง เช่น ผู้รักษาเงิน นักบัญชี หรือทำงานเกี่ยวกับการประกันต่าง ๆ และผู้ที่ทำหน้าที่ให้การรักษาพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้อื่น เช่น แพทย์ พยาบาล คนชรา บุคคลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเฝ้าหาความปลอดภัยด้วยกันทั้งสิ้น ศาสนาและปรัชญาที่มนุษย์ยึดถือทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคงเพราะทำให้บุคคลได้จัดระบบของตัวเองให้มีเหตุผล และวิถีทางที่ทำให้บุคคลรู้สึก “ปลอดภัย” ความต้องการความปลอดภัยในเรื่องอื่น ๆ จะเกี่ยวข้องกับการเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ เช่น สงคราม อาชญากรรม น้ำท่วม แผ่นดินไหว การจลาจล ความสับสนไม่เป็นระเบียบของสังคม และเหตุการณ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน

ด้านการสร้างคุณค่า ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง มีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลวังยางได้รับประกาศเกียรติคุณ หน่วยงานดีเด่นที่ส่งเสริมและสนับสนุนการสืบทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ และเข้าร่วมประกวด รวมถึงมีการจัดกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในวันเทศกาลสงเคราะห์เป็นประจำทุกปี มีการมอบเกียรติบัตร หรือเงินรางวัลให้กับผู้สูงอายุในวันสำคัญ

อาทิ วันพ่อ วันแม่ แห่งชาติสอดคล้องกับ ชรินพร โกเมฆ (2557) ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชนจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนแบบพึ่งตนเอง พบว่าด้านคุณค่า มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่พักอาศัย ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง มีการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุ และองค์การบริหารส่วนตำบลวังยางได้รับการช่วยเหลือจากหลายหน่วยงาน อาทิเช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพิษณุโลก การเคหะแห่งชาติ สภาองค์กรพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับชรินพร โกเมฆ (2557) ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชนจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนแบบพึ่งตนเอง พบว่าด้านคุณค่า มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพจักสานของผู้สูงอายุ ให้มีตลาดรองรับและ จัดกิจกรรมในวันที่ 9 ของทุกเดือน นำออกไปจำหน่ายในพื้นที่เขตตำบลวังยาง สอดคล้องกับ ชรินพร โกเมฆ (2557) ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชนจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนแบบพึ่งตนเอง พบว่าด้านคุณค่า มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีเพศต่างกัน พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ นันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีษะจรเข้เน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ จากการเปรียบเทียบ ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีษะจรเข้เน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้สูงอายุที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สัจจา นาคยัม (2554) ศึกษาเรื่องคุณภาพความต้องการการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการ ศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบระดับความต้องการของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีระดับความต้องการการจัดสวัสดิการสังคม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุเพศหญิงมีความละเอียดอ่อนและเปราะบาง ต้องการการเอาใจใส่ มากกว่าผู้สูงอายุเพศชาย

จากผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในภาพรวมแตกต่างกัน โดยพบว่า ด้านสุขภาพอนามัย อาจเป็นเพราะผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับมัธยม ให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านสุขภาพอนามัย น้อยกว่าผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนด้านอาชีพและรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับประถม ให้ความสำคัญในเรื่องของอาชีพและรายได้มากกว่าที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ

การวิจัยของนนทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีชะครเขื่อนน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ การเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีชะครเขื่อนน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

การวิจัยความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความเหมาะสมกับเพศ และระดับการศึกษาสูงสุด ซึ่งการพัฒนาผู้สูงอายุควรส่งเสริมให้ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ได้แก่ ด้านสุขอนามัย ด้านอาชีพและรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านบริการสังคม ด้านปัจจัยพื้นฐาน และด้านการสร้างคุณค่า เมื่อผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาดังกล่าวแล้ว ย่อมส่งผลถึงวิถีความเป็นอยู่ที่ได้รับการยก ระดับให้ดีขึ้น ซึ่งในปีพุทธศักราช 2564 ประเทศไทยก้าวสู่สังคมแห่งผู้สูงวัย โดยมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรในประเทศ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิสวัสดิการจากรัฐบาล โดยให้ผู้สูงอายุเป็นเสมือนทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศไทย ที่ผู้สูงอายุได้สั่งสมความรู้ ประสบการณ์การดำเนินชีวิตจากที่ตกผลึกเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ ซึ่งได้แปรเปลี่ยนเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของประเทศไทยสืบต่อไปให้คงอยู่อย่างยาวนาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษา ในครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจ ในการเสนอแนะปรับปรุงเพิ่มเติม ในการจัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุ ในชุมชนหลายระดับ ทั้งทางนโยบายการบริหาร การปฏิบัติงาน รวมไปถึง ข้อเสนอแนะ ในการศึกษา ครั้งต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

1.ระดับนโยบาย

1) รัฐบาลควรมีนโยบาย ให้ภาคส่วนต่างๆ ที่เป็นองค์กรของภาครัฐ และภาคเอกชน เล็งเห็นถึงความสำคัญ ของปัญหาผู้สูงอายุเพื่อที่จะ ได้สนับสนุน และช่วยเหลือในการจัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุในชุมชน รูปแบบเครือข่าย

2) รัฐบาลควรมีการผลักดัน ให้องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดสวัสดิการ ให้ผู้สูงอายุ ร่วมกับชุมชน มากขึ้น

2. ระดับการบริหาร

1) ควรเป็น ควรให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่น แต่ละชุมชน เห็นถึงความสำคัญกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน หรือจัดสวัสดิการ ด้านอื่นๆ เพื่อให้เกิดการจัดสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงประชาชนในพื้นที่

2) ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในระดับองค์กร และชุมชน เพื่อให้การบริหารงานนั้นมีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กร และชุมชนมีนำทุนทางสังคมในชุมชนของตนเอง มาใช้ในการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ โดยผ่านการสำรวจ และวิเคราะห์ต้นทุนเท่านั้น

3. ระดับระดับปฏิบัติงาน

- 1) ควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนแต่ละชุมชน มีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดสวัสดิการเพื่อให้เกิดการสร้างสวัสดิการผู้สูงอายุ ในชุมชนรวมถึงการจัดสวัสดิการด้านอื่น
- 2) ควรส่งเสริมและมีการรณรงค์ ชักจูงให้ผู้สูงอายุ เข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในการทำกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุให้มากขึ้น ทั้งระดับชุมชน หรือระดับประเทศ
- 3) ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ ในเรื่องหลักธรรมาภิบาลให้แก่ผู้นำ คณะกรรมการ และผู้สูงอายุ เพื่อให้ตระหนักว่า การบริหารจัดการนั้น จะประสบความสำเร็จได้ ต้องทำอะไร

ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป

1. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการจัดสวัสดิการ ของภาครัฐกับการจัดสวัสดิการของชุมชน เพื่อให้เกิดผลการศึกษาที่สะท้อนความชัดเจนมากขึ้น ในเรื่องรูปแบบผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจต่อรูป แบบใด
2. ความศึกษาการมีส่วนร่วม ของการจัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุ ในทุกระดับ ผู้ภาคี ที่เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อที่จะได้เห็นการสะท้อน ในด้านต่างๆ ของผู้สูงอายุ
3. การควรศึกษาในเรื่อง ทุนทางสังคม ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เปรียบเทียบ ทั้งชุมชนในเมือง ชุมชนกึ่งเมืองถึงชนบทชุมชนชนบท เพื่อจะได้เห็นข้อแตกต่าง ของการจัดสวัสดิการ โดยใช้ทุนทางสังคม ที่ชัดเจนมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2550). พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : กระทรวง
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ปราโมทย์ ประสาทกุล. (2556). สถานการณ์ผู้สูงอายุแนวโน้ม และผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. เอกสารการนำเสนองานสัมมนา ณ โรงแรมมราเคิล แกรนด์คอนเวนชั่น วันที่ 12 ธันวาคม 2556 คั่นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <http://anyflip.com/blvoz/nzmy/basic>